

3. seiklus „Halvast heaks“

Pühapäevakoolitund 15/100

Taasühinemine

1. Moosese 45:1–15

„Taasühinemine“ on kolmanda seikluse „Halvast heaks“ viies piiblilugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“ (kumbki ei ole kohustuslik)

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha 1. Moosese 45:5b: „Teie elu säilitamiseks läkitas Jumal mind eele.“
2. Mida see kirjakoht ütleb tänase piibliloo kohta?
3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
4. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahend: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

Alusta Suure Piibliseikluse iga tundi hoogsa lauluga, mille lapsed alati kergelt ära tunnevad ja mida nad kaasa laulda oskavad.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetsel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos?

Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 19 paremal servas asuv ajajoon. (Võib ka näidata, et see on Vana Testamendi ajajoon ja raamatu teises osas on samasugune ajajoon Uue Testamendi lugudega. Kui sinu rühma lapsed ei tunne veel Piibli ülesehitust, siis näita neile, et Piibel jaguneb kaheks testamendiks ning need omakorda jagunevad raamatuteks, peatükkideks ja salmideks.)

2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas kolmanda seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänasel lool kolmanda seikluse viie loo hulgas?

3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakoht sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeesust? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänasele piibliloole.

- Mõtle headele ja halbadele aegadele oma elus. Joonista sellest „üles-alla elujoon“, alates beebieast kuni tänase päevani välja.
- Mis on su kõige eredamad mälestused? Millised on olnud parimad ajad? Millal on olnud kõige raskem? Märki oma elujoonel naerunäoga need kohad, kus sinu arvates Jumal su elus tegutses.
- Vaata oma elujoont ja mõtle sellele osale, mis on veel joonistamata - tulevikule. Mõtle sellele, mida Jumal sulle andnud on. Millised on sinu oskused ja huvid? Mida sa võiksid teha? Kuhu võiksid minna? Näita oma elujoonel, kuhu sobituks Jumal praegu sinu elus – ja kuhu sinu tulevikus?

Mäng

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: mõelda Jumala plaanide peale

Abivahendid: illustreeritud Piiblid või piltidega raamatud, kus on piiblilood

1. Nüüd, kui oleme jõudnud kolmanda seikluse lõpuossa, olete juba ilmselt koos lastega avastanud, et Jumalal oli plaan paigas terve Joosepi elu jaoks. Vaadake koos pilte illustreeritud Piiblis või piltidega piiblilugude raamatus. Jaota lapsed paarideks või väikesteks rühmadeks. Igal rühmal tuleb valida välja üks piiblilugu, kus Jumalal oli kellegagi oma plaan. Lugu tuleb valida välja vaikselt, nii et teised paarid või rühmad sellest teada ei saaks. Valitav lugu võib olla mistahes Piibli osast, oluline on, et lapsed oskaksid öelda, miks nende arvates see lugu räägib Jumala plaanist.

2. Nüüd peab iga paar või rühm esitama pantomiimi selle loo põhjal ja teised peavad ära arvama, millise looga on tegemist. Peale iga pantomiimi lase teistel nimetada, mil viisil Jumal selle loo sündmusi planeeris. Lase pantomiimi esitajatel seda nimekirja täiendada.

3. Lase kellelgi senine Joosepi lugu ette jutustada. Kas tundub nii, et senised sündmused on hästi planeeritud? Täna selgub, mis siis lõpuks sai!

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Tausta loomine

Jutujärg...

Kui vennad asusid tagasiteele, kasutas Joosep nende proovilepanekuks kavalat nippi. Ta tahtis teada, kas vennad olid aastate jooksul muutunud. Joosepi kojaülem pani Benjamini viljakotti hõbekarika. Seejärel ajas ta neid taga ning süüdistas varguses. Juuda anus Joosepit, et see jätaks tema Benjamini asemel vangistusse, sest ta ei võinud näha oma isa leina ka teise poja kaotuse puhul. Juuda oli oma õppetunni ära õppinud. Ja

Joosepi armastus oma vendade vastu sai võitu igasugusest valust ja vihast, mis temas nende teo pärast veel olla võis.

2. Lugege koos

Lase lastel otsida oma Piiblist välja 1. Moosese 45:1–15.

Loe selle kirjakoha tekst neile ette või lase lugeda mõnel lapsel, kes oskab soravalt lugeda. Teised jälgivad teksti oma Piiblitest.

3. Mis edasi sai...

Enne kui edasi lähete, võtke mõni hetk aega, et mõtiskleda selle üle, mida te just lugesite või kuulsite. Mis laste arvates Jumala loos järgmisena juhtub? Olenevalt sellest, mis mõtteid nad avaldavad, selgita neile:

Siis peeti suurt pidu. Ja Joosep kutsus terve oma perekonna Egiptusesse elama. Jaakob surigi Egiptuses õnneliku vana mehena. Joosep ütles vendadele, et nende poolt tehtud kurjuse on Jumal pööranud heaks. Nii nemad kui ka tuhanded teised pääsesid suurest näljahädast.

Joosep teadis, et ühel päeval viib Jumal tema suguvõsa tagasi maale, mille Ta oli töötanud tema vana-vanaisa Aabramile. Ta võttis oma perekonnalt töötuse, et siis võtavad nad kaasa ka tema luud.

Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Taasühinemine“ raamatu „Suur Piibliseiklus“ 24. leheküljel. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?

2. Ava leheküljel 21 ja 22 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Taasühinemine“.

3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.

4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:

- Kes on pildil?
- Mis seal toimub?
- Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
- Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
- Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ 24. leheküljel.

- Miks olid vennad hirmunud, kui nad avastasid, kes see valitseja on?
- Oled sa kunagi olnud olukorras, kus oleksid võinud kätte maksta kellelegi, kes seda vääris? Kuidas otsustasid käituda?
- Joosep oli kaua oodanud taasühinemist oma perekonnaga. Rääkige omavahel, kuidas jääda kannatlikuks, kui sa ei näe halvast olukorrast midagi head tulemas.

Joosepi terve pere on jälle koos, aga mitte sellel maal, mille Jumal oli neile andnud. Läheb veel kaua, enne kui nad tagasi koju jõuavad.

Järgmises seikluses kuuled sellest rohkem.

Kas sa teadsid...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Õpi uusi asju Piibli kohta nendest faktidest.

Goosen

Goosen on Egiptuse maakond, kuhu vaarao lubas Joosepi perekonnal elama asuda. Niiluse jõgi varustas seda piirkonda pidevalt veega, nii et seal oli hea kasvatada vilja ja karjatada loomi.

Perekonnad

Perekonna ajalugu nimetatakse genealoogiaks ja seda kujutatakse sugupuuna. Perekonna ajalugu oli oluline juutidele, kes austasid oma esivanemaid. Piiblis on palju sugupuude loetelusid, eriti 4. Moosese raamatus.

Joosepi lapsed

Peale seda, kui Joosep oli saanud Egiptuse valitsejaks, abiellus ta kohaliku naise Asnatiga. Neile sündis kaks poega. Joosep andis neile nimeks Manasse (see tähendab „Jumal on mind lasknud unustada kõik mu vaeva ja kogu mu isakoja”) ja Efraim (see tähendab „Jumal on mind teinud viljakaks mu viletsusemaal”).

Kuldsalm

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks

1. „Teie elu säilitamiseks läkitas Jumal mind eele.“ 1. Moosese 45:5b
2. Korrake lastega seda salmi üheskoos paar korda. Mõelge koos välja liigutusi, mida aitaksid seda salmi meelde jätta.
3. Küsi lastelt, kuidas see salm seondub tänase piiblilooga.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Abivahendid: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

1. Laulge üheskoos, ülistades Jumalat.
2. Kui on võimalik, siis lase laulul edasi kõlada järgmiste tegevuste taustaks.

Arutleme koos

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

Abivahend: koduleht www.suurpiibliseiklus.com arutelu ajal

Suur Piibliseiklus julgustab lapsi küsima küsimusi iga piibliloo kohta. Oluline on, et lapsed küsiksid seda, mida nad *tegelikult* tahavad teada. Pühapäevakooli õpetajal (vanematel, vanavanematel, õdedel-vendadel, juhtidel, sõpradel vms) tuleb siis nendele küsimustele vastused leida. Osa küsimusi ja vastuseid on ära toodud ka internetis www.suurpiibliseiklus.com.

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

Oma küsimusi ja vastuseid saate jagada ka teistega saates need aadressile: info@avatudpiibel.ee . Lastele teeb see jagamine arutelu põnevamaks ja vahetumaks. Veebilehelt suurpiibliseiklus.com on võimalik leida ka üle maailma teiste laste küsimusi ja vastuseid nende küsimustele.

3. Teiste küsimused

Vaata, millest rääkisid Amber ja tema vanaema Janet, kui nad seda piiblilugu koos lugesid.

Amber on 9-aastane ja on oma jalgpallimeeskonnas väravavaht. Amber küsis: „Miks Joosep ei suutnud end valitseda?”

Küsi oma rühma lastelt: „Kuidas teie vastaksite Amberi küsimusele?”

Ka siin võid jagada suurema rühma väiksemateks gruppideks, et igaühel oleks võimalik sõna võtta.

4. Teiste vastused

Amberi küsimusele vastas ka tema vanaema Janet: „Joosep ei olnud väga kaua aega oma vendi näinud. Vendadega taas kohtudes tõusid temas esile nii suured tunded, et ta ei suutnud ennast enam vaos hoida. Ta palus kõikidel teistel lahkuda, et ta saaks oma vendadega omavahel rääkida.”

Amber ja Janet rääkisid veel sellest loost. Amber tahtis teada: „Aga miks vennad ta üldse maha müüsid?”

Janet seletas: „Noorena oli Joosep isa lemmiklaps. Isa tegi ainult temale kirju kuue ja vennad olid sellepärast tema peale väga kadedad, sest neile ei olnud isa kunagi ilusat kuube andnud. Nad otsustasid Joosepist vabaneda, müües ta egiptlastele orjaks. Ta ei olnud oma vendi näinud juba aastaid.”

Võrrelge neid vastuseid enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage oma vastuseid Amberi küsimustele teistega, saates need e-posti aadressile info@avatudpiibel.ee.

Proovi järele...

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

1. Vaadake koos läbi kolmanda seikluse piiblilood ja leidke üles kõik osad Jumala heast plaanist Joosepi perekonna jaoks. Kas laste arvates Joosep sai alati Jumala plaanidest aru? Kuidas võime meie teada, et Jumal oli alati koos Joosepi perekonnaga? Mis aitab meil näha seda, et Jumal hoolitses igal hetkel Joosepi eest?
2. Kui olete juba läbinud teise seikluse, siis joonistage Aabrami, Iisaki, Jaakobi, Joosepi ja nende pereliikmete sugupuu. Vaadake läbi 1. Moosese peatükid 12–45 ja leidke sealt veel nimesid sinna sugupuusse.
3. Nüüd palu lastel mõelda oma perekondade peale ja kõigile nendele inimestele, kes on nendega ühel või teisel moel seotud. Lase igaühel joonistada ka nendest oma sugupuu. Kui lastele selle tegemine meeldib, siis las neil kodus joonistada see sugupuu suurele paberile ning lisada sinna fotod või joonistused nendest inimestest (võib ka teha sugupuu joonise arvutiga ja lisada sinna digifotod).
4. Vaadake oma sugupuid ja mõelge sellele, et Jumalal on ka iga lapse ja tema perekonna jaoks oma plaan, kuigi me ei pruudi seda praegu mõista. Kuidas võiks igaüks meist mõista, et Jumal on alati meie ja meie perekondadega? Mis aitaks lastel näha, et Jumal hoolitseb nende eest igal hetkel?

Loovtegevus

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seostub meie igapäevaeluga

Abivahendid: suured paberid; näpuvärvid; suurem kõva alus, kuhu peale värvid panna; pehme pliiats; pesemisvahendid ja käterätid

1. Tehke suur plakat, mis illustreeriks seda, kuidas Joosep sai oma perekonnaga taas kokku. Joonista suurele paberile pehme pliiatsiga õrnalt suur ring.
2. Kirjuta ringi sisse 1. Moosese 45:5b sõnad.

3. Lase lastel ükshaaval kasta labakäsi näpuvärvi sisse ja siis vajutada paberile käejälg. (Kui su rühm on väga väike, võivad lapsed teha ka mitu käejälge.) Peale seda tuleb kohe käed puhtaks pesta!

4. Lase lastel teha need käejäljed tihedalt üksteise kõrvale, ringikujuliselt ümber ringi sisse kirjutatud salmi sõnade, nii et randmeosad puutuksid kokku ja käejäljed moodustaksid omamoodi pärja selle salmi ümber.

5. Lase plakatil kuivada ja siis pane see seinale üles. Vaadake üheskoos, kuidas käejäljed ringis ühinevad, ja tuletage seda vaadates meelde Joosepi, tema isa ja tema vendade lugu, kuidas nad kõik taas kokku said ja Egiptuses turvaliselt elama asusid.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piibliloost välja kasvasid

Abivahendid: paberid ja pliiatsid

1. Joosep nägi, et Jumal on usaldusväärne, et Talle võib loota ning, et isegi pealtnäha halvast olukorrast toob Ta alati esile midagi head. Juhi lapsed mõtlema millelegi, mida Jumal on nendele või mõnele nende pereliikmele teinud.

2. Lase neil joonistada sellest pilt, tänades Jumalat samal ajal.

3. Lase lastel mõelda pildile pealkiri ja kirjutage pildile:

„Selle pildi pealkiri on, sest Jumal.....”

Kolmanda seikluse palveaeg

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: keskendumine Jumalale selle seikluse kaudu

Abivahendid: paberid ja pliiatsid

1. Jätkake „Joosepi elu ajajoone” koostamist (või alustage selle tegemist sellel tunnil, alustades selle koostamist piibliloost „Müüdnud!”). Seda võib

teha igaüks eraldi, aga ka väikestes gruppides, esitades kogu info suure plakatina.

2. Joonistage lihtne graafik, mis kujutab Joosepi elu kõrg- ja madalpunkte. Ta alustas kõrgpunktiga, kus ta oli oma isa lemmikpoeg (1. Moosese 37:3), kuid peagi saabus madalpunkt, kus ta müüdi orjaks. Siis taas kõrgpunkt, kus ta oli Pootifari vara valitseja (1. Moosese 39:4), ja peale seda madalpunkt, kus Joosep pandi vangi (1. Moosese 39:19), ning siis väga kõrge punkt, kus Joosepist saab kogu Egiptuse valitseja.

3. Tuleta lastele meelde, et Joosep teadis, et see kõik oli osa Jumala plaanist. Jumal lubas Joosepil minna Egiptusesse, et ta saaks päästa oma perekonna ning sellega kindlustada selle täitumise, mida Jumal oli töötanud Aabrahamile ja tema järeltulijatele.

4. Rõhuta, et Jumal suutis ja halvad olukorrad heaks pöörata. Ta suudab seda ka praegu!

5. Räägi lastega sellest, mida nad tahavad oma elus korda saata ja kelleks saada. Kuula neid ja tunne huvi nende soovide ja püüdluste vastu. Kinnita neile, et Jumalal on nende tuleviku jaoks plaan ja Jumal on nendega läbi kogu nende elu, just nii nagu ta oli Joosepiga.

6. Palu laste tuleviku pärast, et Jumal oleks nendega ja kasutaks neid oma eesmärkide täideviimisel.

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.

2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.